

Heby kommuns författningssamling

Utbildningsnämnden

ISSN 2000-043X

HebyFS 2022:3
Infördes i
författnings-
samlingen den
15 april 2022

Riktlinjer för fritextfält i IT-system/program inom utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade¹ den 18 mars 2022 om följande riktlinjer.

Bakgrund

Med grund av införande av EU:s dataskyddsförordning (GDPR) ställs det krav på hur privatpersoners personuppgifter behandlas. Ett område inom GDPR som kräver särskilda restriktioner är användandet av fritextfält och vad fritextfält får innehålla.

Fritextfält kan förekomma i såväl pappersform som i digitalt format. Till exempel i digitala formulär på Heby kommuns hemsida eller när personal registrerar elev i en databas som exempelvis IST eller ProReNata.

Denna riktlinje syftar till att ge personal inom Barn- och utbildningsförvaltningen stöd i hur fritextfält ska hanteras.

Det finns svårigheter i att helt kunna undvika förekomsten av fritextfält i våra system och formulär. Därför är det viktigt att tydliggöra syftena med varje enskilt fritextfält för att minimera mängden integritetskänslig information.

Kort sagt bör man sträva efter att undvika behandling av personuppgifter i fritextfält om det inte är väsentligt för ändamålet med registreringen. I vissa fall kan även pseudonymisering av uppgifter vara ett alternativ.

Definition

Personuppgiftsbehandling: Allt hantering av personuppgifterna, som till exempel insamling av personuppgifter, registrering och lagring

Fritextfält: En plats/fält i IT-system/program där egenvalda ord och meningar kan skrivas in.

Pseudonymisering: Behandling av personuppgifter på ett sätt som innebär att personuppgifterna inte längre kan tillskrivas en specifik registrerad

Känsliga uppgifter: Uppgifter som rör ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, sexualliv eller sexuell läggning, genetiska uppgifter och biometriska uppgifter som entydigt identifierar en person.

Extra skyddsvärda uppgifter: Personuppgifter som är extra viktiga att skydda, såsom till exempel personnummer, information som omfattas av sekretess eller tystnadsplikt, vissa uppgifter om ekonomiska förhållanden, omdömen och värderingar av en person såsom social förmåga, inlärningsförmåga och liknande, provresultat, resultat av personlighetstester och annan information som

¹ Ubn § 30/2022. Beslutet ersätter HebyFS 2018:31.

ligger nära den privata sfären.

Principer

På varje plats där det förekommer fritextfält ska det finnas en tydlig instruktion om vilken information som ska fyllas i. Saknas det en detaljerad instruktion så är det upp till personalens eget omdöme att avgöra vilken information som ska registreras i fritextfältet.

Vad som bör finnas i åtanke när fritextfält fylls i är följande:

- Generell begränsning av personuppgifter. Spara inte mer information än vad som är nödvändigt.
- Känsliga uppgifter och extra skyddsvärda uppgifter registreras endast när detta är väsentligt och motiverat
- Spara inte den registrerade informationen längre än vad som är nödvändigt ([Se Heby kommuns dokumenthanteringsplan](#))
- Åtkomsten av personuppgifter ska vara begränsad till endast de personer som är behöriga till att behandla de registrerade uppgifterna och som är i behov av de registrerade uppgifterna
- Fyll i endast den information som verkligen är väsentlig för ändamålet med registreringen
- Kränkande uttalande får inte användas. Det som skrivs om en person ska även kunna sägas direkt till personen

Anvisningar

I fritextfält ska du inte skriva:

- kränkande kommentarer
- uppgifter som kan ge hänvisning till var person med skyddad identitet kan befinna sig
- värdeladdade ord som kan upplevas som diskriminerande
- information om hälsa, fackföreningsmedlemskap, etniskt ursprung, politisk åsikt, religiösa eller filosofiska övertygelser eller sexuell läggning om det inte är väsentligt för ändamålet med handlingen
- uppgifter om lön, inkomstförhållanden eller uppgifter som omfattas av banksekretess om det inte är väsentligt för handlingens ändamål

Då det är väsentligt för ändamålet att uppgifter av känslig eller extra skyddsvärd karaktär behandlas bör det tydligt framgå vem som är mottagare för uppgifterna och vilket syftet är med informationen.

I de fall ett ärende ankommer till personal från till exempel vårdnadshavare där ett fritextfält har nyttjats för att delge information som inte är väsentlig för ärendets ändamål bör den oväsentliga informationen hänvisas till rätt typ av register, samt tas bort ur ärendet.

E-post, SMS och chatt kan också räknas till kategorin fritextfält. Behandling av personuppgift bör därför ske i system, inte i e-post, SMS eller chatt. Ett e-postmeddelande eller SMS innehållandes personuppgifter bör tas bort om det inte finns starka skäl för att behålla detta.

Om mail inkommer från exempelvis vårdnadshavare och detta mail behöver svaras på eller skickas vidare, är det viktigt att eventuella personuppgifter censureras, pseudonymiseras eller görs oidentifierbara på annat sätt.

Omfattning

Riktlinjerna kring användandet av fritextfält omfattar samtlig personal under Utbildningsnämnden i Heby Kommun. Riktlinjerna gäller även för eventuell inhyrd personal och verksamhet som lagts ut för att genomföras av annan part.

Giltighet

Utbildningsnämndens riktlinjer kring användandet av fritextfält träder i kraft från den dagen för nämndens beslut.

Den här riktlinjen träder i kraft 15 april 2022.

Rose-Marie Isaksson
Ordförande i utbildningsnämnden

Dan Bergqvist
Förvaltningschef
Barn- och utbildningsförvaltningen